

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 5/2012-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. januára 2012 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. V. P., T., zastúpeného advokátom Mgr. Ing. P. K., T., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 2 R 5/2011 z 12. septembra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. V. P. o d m i e t a ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. novembra 2011 doručená sťažnosť Mgr. V. P., T. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 ústavy

uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 2 R 5/2011 z 12. septembra 2011 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na návrh veriteľa (Ing. M. K.) dlžníka – S., s. r. o., B. (ďalej len „úpadca“), okresný súd uznesením sp. zn. 2 K 23/2011 z 20. mája 2011 vyhlásil na majetok úpadcu konkurzné konanie. Následne okresný súd uznesením sp. zn. 2 K 23/2011 z 20. júna 2011 prerušil konkurzné konanie proti úpadcovi, a to na návrh jedného z konateľov úpadcu (Ing. R. B.) z 3. júna 2011 (ktorého sťažovateľ v sťažnosti označuje ako „*domnelého konateľa úpadcu*“, pozn.), pričom spolu s týmto návrhom bola okresnému súdu predložená „*Dohoda o vypracovaní reštrukturalizačného posudku*“ z 2. júna 2011, ktorou konatelia úpadcu Ing. M. K. a Ing. R. B. poverili, resp. udelili súhlas JUDr. J. P., aby ako správca vypracoval reštrukturalizačný posudok úpadcu z dôvodu, že úpadca mal záujem odvrátiť úpadok a zachovať podnik. Podľa sťažovateľa predmetný návrh, ako aj dohoda boli podpísané iba jedným z v tejto dohode označených konateľov, pričom podľa výpisu z obchodného registra v čase uzatvorenia predmetnej dohody mali za spoločnosť konať a podpisovať vždy dvaja konatelia spoločne.

Okresný súd napriek uvedenej skutočnosti na základe návrhu úpadcu na povolenie reštrukturalizácie doručeného okresnému súdu 25. júla 2011 spolu so správcom vypracovaným reštrukturalizačným posudkom úpadcu uznesením sp. zn. 2 R 5/2011 zo 4. augusta 2011 začal proti úpadcovi reštrukturalizačné konanie. Následne okresný súd uznesením sp. zn. 2 R 5/2011 z 12. septembra 2011 povolil reštrukturalizáciu úpadcu a ustanovil do funkcie správcu JUDr. J. P. (ďalej len „správca“) a zároveň vyzval veriteľov, aby v lehote 30 dní od povolenia reštrukturalizácie prihlásili svoje pohľadávky.

Konkurznému a reštrukturalizačnému konaniu predchádzal návrh jedného zo spoločníkov úpadcu Ing. M. K. z 10. mája 2011 ostatným spoločníkom úpadcu, ktorým ich vyzval, aby vyjadrili súhlas s prijatím troch uznesení mimo valného zhromaždenia (ich návrh bol súčasťou predmetnej výzvy). Predmetom týchto uznesení bolo okrem iného aj rozšírenie okruhu konateľov úpadcu o Ing. M. K. a Ing. R. B., ako aj zmena v spôsobe konania konateľov za úpadcu. Sťažovateľ ďalej uviedol, že „*Dňa 16. 05. 2011 Ing. P. R.*

ako jeden zo spoločníkov Dlžníka vyjadril svoj nesúhlas s rozhodovaním spoločníkov mimo valného zhromaždenia“, avšak „Okresný súd Bratislava I ako príslušný registrový súd napriek uvedenému rozhodol o zápise zmeny zapísaných údajov do Obchodného registra.“. Z uvedeného dôvodu „Podaním zo dňa 02. 06. 2011 Ing. P. R. podal žalobu o určenie neplatnosti rozhodnutí valného zhromaždenia Dlžníka.“.

Podľa sťažovateľa je uznesenie okresného súdu sp. zn. 2 R 5/2011 z 12. septembra 2011 o povolení reštrukturalizácie úpadcu nezákonné, „pričom takéto rozhodnutie bolo spôsobilé porušiť ústavné práva sťažovateľa...“. Podľa sťažovateľa okresný súd nebol oprávnený začať reštrukturalizačné konanie, ale bol „povinný riešiť otázku týkajúcu sa oprávnenosti podania návrhu na povolenie reštrukturalizácie ako otázku predbežnú vzhľadom na skutkový stav, a to, že rozhodnutia spoločníkov Dlžníka (úpadcu, pozn.) prijaté mimo valného zhromaždenia nemožno považovať za platné“.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uvádza:

«Podľa aktuálneho výpisu z obchodného registra dlžníka za spoločnosť „konatelia konajú a podpisujú v mene spoločnosti vždy dvaja spoločne. Konatelia podpisujú v mene spoločnosti tak, že k písanému alebo tlačenému názvu spoločnosti pripoja svoj podpis.“

Na základe uvedených skutočností a s poukazom na zákonné ustanovenia je zrejmé, že i keď Porušovateľ neskúmal otázku oprávnenosti konateľa Ing. R. B. konať za Dlžníka, z podaného návrhu na prerušenie konania ako i priloženej dohody o vypracovaní reštrukturalizačného posudku vyplýva, že návrh ako i dohodu podpísal len jeden z konateľov (aj to len putatívny konateľ), a preto takýto spôsob konania nie je spôsobilý vyvolať účinky právneho úkonu Dlžníka, keďže vôľu Dlžníka by obligatórne mali prejavovať vždy najmenej dvaja konatelia (v skutočnosti však len JUDr. Mag. M. H.).

Porušovateľ preto podľa právneho názoru Sťažovateľa nemal konkurzné konanie prerušiť a následne (po podaní návrhu na povolenie reštrukturalizácie) rozhodnúť o začatí reštrukturalizačného konania, ale návrh na povolenie reštrukturalizácie odmietnuť (§ 113 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „ZoKR“). Nakoľko Porušovateľ už o začatí reštrukturalizačného konania rozhodol, nemal reštrukturalizáciu Dlžníka povoliť z dôvodu, že neboli splnené predpoklady, aby súd povolil reštrukturalizáciu.

Porušovateľ mal reštrukturalizačné konanie v rovnakej lehote uznesením zastaviť. Týmto nezákonným rozhodnutím tak porušovateľ súčasne porušil právo Sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle čl. 46 Ústavy, subsidiárne právo Sťažovateľa ako veriteľa Dlužníka vlastniť majetok.»

Sťažovateľ namieta „porušenie základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 Ústavy) a (kumulatívne) právo na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd), v spojení (subsidiárne) s právom vlastniť majetok (čl. 20 ods. 1 Ústavy)...“.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie o nej nálezom takto rozhodol:

„Základné právo Sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Bratislava I. sp. zn. 2 R/5/2011 zo dňa 12. 09. 2011 porušené bolo.

Uznesenie Okresného súdu Bratislava I. sp. zn. 2 R/5/2011 zo dňa 12. 09. 2011 sa zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu Bratislava I. na ďalšie konanie.

Okresný súd Bratislava I. je povinný uhradiť Sťažovateľovi náhradu trov súdneho konania vo výške 261,82 EUR, k rukám právneho zástupcu sťažovateľa do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní sústredil na posúdenie, či sťažnosť nebola podaná zjavne neoprávnenou osobou.

Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že domáhať sa ochrany základných práv na ústavnom súde môže fyzická osoba alebo právnická osoba jedine v záujme ochrany svojich základných práv (napr. II. ÚS 32/06, II. ÚS 80/06). Sťažovateľ musí teda namietať porušenie svojich základných práv, pričom v spojení s konaním pred všeobecným súdom to prichádza do úvahy len vtedy, ak je účastníkom súdneho konania, v ktorom namieta porušenie svojich základných práv (m. m. II. ÚS 3/05).

Podľa § 119 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“) účastníkmi reštrukturalizačného konania sú dlžník, navrhovateľ a veritelia, ktorí spôsobom ustanoveným týmto zákonom prihlásili svoje pohľadávky.

Podľa § 121 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii prihlášku spolu s prílohami dáva veriteľ v dvoch rovnopisoch správcovi na adresu jeho kancelárie a v jednom rovnopise na súd. Prihláška musí byť doručená správcovi aj súdu do 30 dní od povolenia reštrukturalizácie. Na prihlášku doručenú v lehote len správcovi alebo len súdu sa v reštrukturalizácii neprihliada a pohľadávka v nej uplatnená sa do reštrukturalizačného

plánu nezahŕňa. Doručenie prihlášky na súd má pre plynutie premlčacej lehoty a zánik práva rovnaké právne účinky ako uplatnenie práva na súde.

Reštrukturalizačné konanie je osobitným druhom konania upraveným zákonom o konkurze a reštrukturalizácii spravidla s veľkým počtom účastníkov, ktorých počet sa v priebehu celého reštrukturalizačného konania, ale najmä počas reštrukturalizácie pomerne často mení. V reštrukturalizačnom konaní ide o majetok dlžníka, a preto je jeho prvým a stálym účastníkom dlžník. Reštrukturalizačné konanie je konaním, ktoré začína na návrh, a preto je jeho ďalším účastníkom navrhovateľ (týmto môže byť dlžník alebo veriteľ). Tieto osoby sú účastníkmi reštrukturalizačného konania od jeho začiatku. K týmto účastníkom sa neskôr postupne počas plynutia lehoty na prihlasovanie pohľadávok pripoja (môžu pripojiť) veritelia prihlásených pohľadávok.

Z citovaných ustanovení zákona o konkurze a reštrukturalizácii vyplýva, že v namietanom reštrukturalizačnom konaní bol v jeho štádiu od doručenia návrhu na povolenie reštrukturalizácie okresnému súdu 25. júla 2011 až do prihlásenia pohľadávok zo strany veriteľov (ku ktorým patrí aj sťažovateľ, pozn.) účastníkom reštrukturalizačného konania len úpadca (dlžník, pozn.) ako navrhovateľ. Sťažovateľ ako veriteľ úpadcu získal postavenie účastníka reštrukturalizačného konania až prihlásením svojej pohľadávky, t. j. až po vydaní uznesenia okresného súdu sp. zn. 2 R 5/2011 z 12. septembra 2011 o povolení reštrukturalizácie.

Keďže sťažovateľ nemal v napadnutom súdnom konaní v relevantnom čase (v tej časti reštrukturalizačného konania, v rámci ktorého došlo k vydaniu napadnutého uznesenia okresného súdu) procesné postavenie účastníka konania, nemohol v tejto časti konania uplatňovať svoje procesné práva a plniť procesné povinnosti. Z toho dôvodu nemohlo v posudzovanej časti konania dochádzať k porušovaniu jeho základných práv alebo slobôd (napr. II. ÚS 205/04).

Pretože sťažnosť ústavnému súdu podal sťažovateľ, ktorý nie je aktívne vecne legitimovaný na jej podanie, ústavný súd dospel k záveru, že ide o sťažnosť podanú

neoprávnenou osobou, a preto ju pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (obdobne pozri napr. II. ÚS 564/2011).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. januára 2012